

Procés participatiu a la Torre de Capdella per decidir el futur de l'antic Hospital de cartró

Es tracta d'un equipament únic al món que es manté dempeus després d'un segle a la intempèrie

Estat actual de l'Hospital de cartró de la Vall Fosca | Museu Hidroelèctric de Capdella

El Museu Hidroelèctric de Capdella ha iniciat un procés de participació ciutadana, el primer que es fa a l'Alt Pirineu al voltant d'un element patrimonial, per presentar als veïns del municipi de la Torre de Capdella l'equipament de l'antic Hospital de cartró de Catalunya, construït ara fa 107 anys a base de cartró i fusta.

L'objectiu és que tothom en conegui l'arquitectura i les seves singularitats i que més endavant siguin els veïns els que decideixin quin ús volen que tingui en el futur. L'hospital de cartró es va construir íntegrament a la fàbrica de l'empresa alemanya *Christoph&Unmack* i es va traslladar en paquets fins a la colònia industrial de la Central de Capdella, on l'empresa *Energia Elèctrica de Catalunya* construïa la central elèctrica.

L'edifici, de caràcter efímer, serviria d'hospital de campanya per atendre els ferits de la primera central hidroelèctrica de Catalunya, ubicada a la Vall Fosca. El fet d'haver suportat més d'un segle a la intempèrie al Pirineu l'ha convertit en una icona de l'arquitectura industrial prefabricada i segons investigacions recents podria tractar-se d'un cas únic al món.

La idea és restaurar-lo amb cartró, per això s'ha demanat assessorament i col·laboració al Museu Molí Paper de Capellades. Tot i això, l'ús que se n'ha de fer a posteriori "l'han de decidir els veïns, ja que és un patrimoni de la Vall", segons ha explicat la directora del Museu Hidroelèctric de Capdella, Eva Perisé.

El passat dissabte 25 de juliol va tenir lloc la primera sessió informativa del procés participatiu als veïns a la Pobleta de Bellveí. La segona tindrà lloc el 15 d'agost al Museu Hidroelèctric de Capdella i es retransmetrà en directe pel canal de Youtube del Museu. L'objectiu de les dues sessions és posar en valor les particularitats constructives de l'hospital així com documentar tot el procés participatiu.

Les sessions, presentades per la direcció del Museu, van a càrrec de l'arquitecta i investigadora Sigrí Remacha i l'alumne del màster de Gestió d'Àrees de Muntanya de la UdL, Xavier Gras, que són els encarregats d'organitzar el procés participatiu. En l'acte de presentació s'ha explicat les fases del procés de participació ciutadana. Un cop fetes les sessions informatives, es realitzaran enquestes virtuals i presencials al veïnatge, als quals se'ls preguntarà sobre possibles usos de l'equipament. Els resultats es donaran a conèixer la primavera de 2021.

Un equipament que havia de ser temporal

Segons explica la Directora del Museu Hidroelèctric de Capdella, "aquest equipament estava pensat per cobrir una necessitat temporal, ja que s'hi atenien els accidents dels 4.000 treballadors que construïen la central hidroelèctrica a Capdella", ha afirmat Perisé. No obstant això, "ha aconseguit mantenir-se dret més d'un segle després, fet que el converteix en l'únic edifici d'aquestes característiques que queda dempeus a Europa, i segons les darreres investigacions, molt probablement a tot al món", ha assegurat.

Estat actual de l'Hospital de cartró de la Vall Fosca. Foto: Museu Hidroelèctric de Capdella

La investigadora Sígrið Remacha explica que "la recerca actualment s'està efectuant conjuntament amb altres Universitats canadenques i argentines, que estudien si queda algun edifici de característiques similars al continent americà. La primera recerca és va fer a Europa, i hi van participar universitats i entitats culturals alemanyes i franceses, que van constatar que almenys és l'únic edifici d'aquestes característiques que es conserva a tot Europa".

El conveni de col·laboració entre l'Ajuntament de la Torre de Capdella i la Universitat de Lleida per tal d'acollir un alumne en pràctiques, ha permès destinar una persona amb coneixements sobre la matèria i amb metodologia acadèmica, per fer el disseny del procés.